

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:		
موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل			
<p>به استناد نظام فنی و اجرایی کشور (طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به مدیریت، پدیدآوری و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری دستگاه‌های مشمول ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه و ماده ۲۲۲ قانون برنامه پنجم توسعه) و ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه، این دستورالعمل که به تصویب شورای عالی فنی رسیده است، به منظور جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز، در قراردادهای ریالی فاقد تعديل نرخ و فاقد پرداخت هرگونه مابه‌التفاوت (جز ماده ۸ و پیمان سرجمع مندرج در ماده ب-۱) که از محل وجود عوامل تأمین اعتبار می‌شود و آخرین روز مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار از ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ تا ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ بوده و قرارداد براساس آن منعقد شده باشد به شرح زیر از نوع گروه اول (لازم‌الاجرا) در ۷ صفحه ابلاغ می‌گردد تا دستگاه‌های اجرایی ضوابط این بخشنامه را به کارکردهای از ۱۳۹۶/۱۰/۰۱ تا ۱۳۹۷/۱۲/۲۹ اعمال و در چارچوب ضوابط پرداخت قراردادهای ارزی ریالی که حائز شرایط بخشنامه باشند نیز مشمول دستورالعمل جبرانی موضوع این بخشنامه می‌شوند.</p> <p>ماده ۱ - قراردادهای خرید تجهیزات و یا مصالح که برای اجرای پروژه‌های حوزه نظام فنی و اجرایی کشور منعقد شده است در صورتی که مدت آن (مدت اولیه و تمدیدهای مجاز) بیشتر از ۳ ماه باشد، مشمول این دستورالعمل می‌شود.</p> <p>ماده ۲ - مبالغ جبرانی با انتخاب پیمانکار براساس روش‌های "الف" یا "ب" و یا روش ترکیبی (استفاده توامان از روش الف و ب) محاسبه و اعمال می‌شود.</p> <p>تبصره ۱ - در صورت استفاده از روش ترکیبی ضریب ارزی برای ارزیابی بین ۰/۱ تا ۰/۸ باشد، در این موارد قسمت ارزی بر قرارداد از روش الف و باقیمانده قرارداد از روش ب جبران می‌شود و در خارج این محدوده صرفاً یکی از هر دو روش الف یا ب قابل استفاده است. به حال برای هیچ بخشی از پیمان نباید به صورت توازن از روش الف و ب استفاده شود.</p> <p>ماده ۳ - در کارهایی که بر اساس مواد ۲۷ و ۲۸ قانون برگزاری مناقصات و اگذار شده است، زمان تصویب در هیأت سه نفره ترک تشریفات باید در بازه زمانی از ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ تا ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ واقع باشد، در این حالت مبلغ جبرانی حاصل از روش‌های «الف» و «ب» با اعمال ضریب ۰/۸۵ ملاک عمل قرار می‌گیرد.</p> <p>ماده ۴ - در پیمان‌های ریالی جاری مشمول تعديل که بخش‌های خرید قرارداد، ریالی و فاقد تعديل و مابه‌التفاوت است، حسب مورد استفاده از ضوابط روش «الف» یا «ب» و یا استفاده از روش ترکیبی مجاز است. (لیکن خریدهای داخلی مشمول روش الف نبوده و مشمول روش ب می‌باشد).</p> <p>ماده ۵ - در پیمان‌های مشمول این دستورالعمل، پرداخت هرگونه وجه دیگری بابت جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز مجاز نیست.</p> <p>ماده ۶ - کارهای جدیدی که قیمت آنها پس از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ تعیین شده اند مشمول ضوابط این بخشنامه نمی‌شوند.</p>			

شماره:	۹۷/۷۰۱۰۵۹	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۲/۱۵		
موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل			
<p>ماده ۷- مجوز پرداخت مبلغ جبرانی ناشی از اعمال این دستورالعمل، دریافت اعلام وصول کتبی فرم‌های اطلاعاتی پیوست (بسته به مورد) می‌باشد که لازم است پس از تکمیل، اصل آن با مهر و امضای کارفرما و ذیحساب به انضمام نسخه نرم افزاری اطلاعات به دبیرخانه شورای عالی فنی و برای پروژه‌های استانی به دبیرخانه شورای فنی استان ارسال شود.</p> <p>ماده ۸- در صورت پیش‌بینی تعديلی بجز روال مندرج در بخشناهه شماره ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۱۵ سازمان برنامه و بودجه و مابه‌التفاوت در پیمان (بجز پیمان سرجمع موضوع مواد ب-۱ و ب-۴-۱)، با درخواست پیمانکار و موافقت کارفرما و حذف مابه‌التفاوت و تعديل به صورت کامل برای کارکردهای مشمول این بخشناهه، ضوابط این بخشناهه اعمال می‌شود. در هر حال نباید مواردی به صورت همزمان مشمول دریافت مابه‌التفاوت نرخ و مبلغ جبرانی بخشناهه ناشی از اعمال این دستورالعمل شود.</p> <p>تبصره ۲- در استفاده از ماده ۸ و در صورت استفاده از دستورالعمل حاضر، ضریب N (برای استفاده از روش الف) و <u>مقدار مازاد بر یک ضریب t</u> (برای استفاده از روش ب) می‌توانند با نظر کارفرما و متناسب با ماهیت پروژه حداکثر یک سوم مقادیر جداول شماره ۳ و ۴ کاهش یابد.</p> <p>ماده ۹- در مورد قراردادهای سرمایه‌گذاری (با مشارکت بخش خصوصی در تأمین مالی پروژه) که پیشنهاد قیمت سرمایه‌گذار بعد از ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ تا ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ بوده و بخش ریالی آن فاقد تعديل نرخ قرارداد می‌باشند، استفاده از مفاد این دستورالعمل یا روش‌های دیگر برای جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز، با درخواست دستگاه اجرایی طرف قرارداد و تأیید شورای عالی فنی کشور، بلامانع می‌باشد.</p> <p>ماده ۱۰- در صورت اقدام لازم و عدم قصور پیمانکار (به تشخیص کارفرما)، تأخیرات از ۱۳۹۶/۱۰/۰۱ تا ۱۳۹۷/۰۷/۱۸ که تصویر روشنی برای جبران آثار تغییر نرخ ارز وجود نداشت به عنوان تأخیر مجاز پیمانکار تلقی می‌شود.</p> <p>ماده ۱۱- در پیمان‌های مشمول تعديل که از شاخص‌های رشته‌ای جهت پرداخت تعديل استفاده می‌شود، با درخواست پیمانکار و تأیید کارفرما به منظور تدقیق محاسبه تعديل می‌توان از شاخص‌های گروهی (فصلی) مناسب و مرتبط به جای شاخص‌های رشته‌ای استفاده نمود. در اینصورت، پس از انجام تغییر، امکان تغییر مجدد و برگشت به حالت قبل وجود ندارد.</p> <p>ماده ۱۲- برای پیمان‌ها و یا مناقصاتی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار پس از ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ و قبل از ۱۳۹۷/۰۴/۳۱ بوده و ضوابط پیمان یا استناد مناقصه فاقد تعديل می‌باشد، در صورتی که شروع یا ادامه کار با نرخ پیمان میسر نباشد، با درخواست پیمانکار، کارفرما به یکی از سه روش زیر عمل نماید:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- در صورت عدم مبالغه قرارداد، لغو مناقصه و آزادسازی تضمین پیمانکار به استناد بند ب ماده ۲۴ قانون برگزاری مناقصات ۲- در صورت مبالغه قرارداد، خاتمه پیمان با درخواست پیمانکار. 			

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:		
موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل			
<p>۳- ارجاع موضوع به شورای عالی فنی کشور جهت تجدید نظر در نرخ پیمان طبق ضوابط بخشنامه ۱۰۰/۴۷۷۰۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۲۷ (بدون لحاظ بند ۱-۲ و جزء خ بند ۳-۲ بخشنامه مذکور)</p> <p>ماده ۱۳- در این دستورالعمل منظور از پیمانکار عبارتست از پیمانکاران، تولیدکنندگان، سازندگان یا تأمین کنندگان مصالح و تجهیزات پروژه‌های در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور می‌باشد.</p> <p>ماده ۱۴- در مواردی که به استناد بخشنامه ۱۳۸۰/۳ شف مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۷ پیمان جدید برای تکمیل کار با حفظ تمامی شرایط و مبانی پیمان اولیه منعقد شده باشد، در صورتی که پیمان اولیه مشمول دستورالعمل حاضر باشد، پیمان جدید نیز مشمول این دستورالعمل خواهد بود.</p> <p>ماده ۱۵- مسئولیت رعایت کامل مفاد این بخشنامه و سایر ضوابط و دستورالعمل‌های مرتبط بر عهده دستگاه اجرایی می‌باشد.</p> <p>ماده ۱۶- تا اعلام شاخص‌های تعديل قطعی دوره انجام کار، مبلغ جبرانی موضوع این بخشنامه با استفاده از آخرین شاخص‌های ابلاغ شده مربوط (قطعی یا موقت)، محاسبه و به صورت علی‌الحساب پرداخت می‌شود. با اعلام شاخص‌های قطعی دوره انجام کار، مبلغ فوق طبق این دستورالعمل محاسبه و مبالغ آن به صورت قطعی به حساب پیمانکار منظور می‌گردد.</p> <p>ماده ۱۷- <u>این دستورالعمل جایگزین دستورالعمل شماره ۹۷/۳۷۶۰۴۹ مورخ ۹۷/۰۷/۱۸ می‌شود.</u></p>			

روش الف) تعیین تفاوت قیمت ارز

الف-۱- این روشن برای محاسبه و پرداخت مبالغ جبرانی ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های فاقد تعديل و هرگونه مابه‌التفاوت است که بنا بر الزامات و نیاز کارفرما خرید مواد، قطعات، تجهیزات و خدمات موضوع قرارداد با سهم ارزبری مستقیم، توسط پیمانکار به نفع فروشنده خارج از کشور به روش مورد تأیید کارفرما اقدام شده و خرید اقلام مذکور طبق قرارداد به عهده و هزینه پیمانکار است.

الف-۲- در این گونه قراردادها تفاوت قیمت ارز از رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$M = F \left[\frac{C_i}{C_0} - (1 + N \times r) \right] P$$

M : مبلغ جبرانی ناشی از اعمال این دستورالعمل بر حسب ریال

C_۰ : قیمت ارز، بر اساس تاریخ آخرین مهلت پیشنهاد قیمت پیمانکار طبق جدول شماره ۱ (قیمت‌ها برای یورو می‌باشد و سایر ارزها با نسبت تبدیل به نرخ رسمی اعلامی بانک مرکزی به صورت میانگین در ماه مورد نظر تبدیل می‌شوند)

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران																																																						
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:	موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل																																																						
تبصره ۱ - چنانچه در پیمان‌هایی که بر اساس تجزیه بها و یا دیگر اسناد ارایه شده از سوی پیمانکار، در مرحله واگذاری کار و انعقاد قرارداد، آثار افزایش قیمت ارز در ضریب پیشنهادی پیمانکار لحاظ شده باشد، قیمت‌های بالاتر برای ارز پیش‌بینی شده در پیشنهاد قیمت، جایگزین C_0 می‌شود.																																																								
C_i : قیمت ارز در زمان انتقال برای فروشنده خارج از کشور (یا ورود کالا به کارگاه هرکدام که زودتر باشد) که برای کارکردهای از تاریخ <u>۱۳۹۶/۱۰/۰۱</u> تا <u>۱۳۹۷/۰۱/۰۱</u> بر اساس جدول ۱ و برای کارکردهای پس از <u>۱۳۹۷/۰۱/۰۱</u> بر اساس نرخ بازار ثانویه، اعلامی توسط بانک مرکزی مشخص می‌شود. در صورت عدم امکان استخراج نرخ بازار ثانویه در زمان انتقال برای فروشنده خارج از کشور، از جدول ۲ استفاده می‌شود.																																																								
جدول ۱: نرخ C_0 و C_i <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 12.5%;">۹۶ اسفند</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ بهمن</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ دی</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ آذر</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ آبان</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ مهر</th> <th style="width: 12.5%;">۹۶ قبل از مهر</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۵۱,۶۲۳ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۴۹,۴۶۸ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۴۷,۲۱۵ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۴۶,۵۶۵ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۴۶,۳۳۰ ریال (برای هر یورو)</td> </tr> </tbody> </table>								۹۶ اسفند	۹۶ بهمن	۹۶ دی	۹۶ آذر	۹۶ آبان	۹۶ مهر	۹۶ قبل از مهر	۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)	۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)	۵۱,۶۲۳ ریال (برای هر یورو)	۴۹,۴۶۸ ریال (برای هر یورو)	۴۷,۲۱۵ ریال (برای هر یورو)	۴۶,۵۶۵ ریال (برای هر یورو)	۴۶,۳۳۰ ریال (برای هر یورو)																																			
۹۶ اسفند	۹۶ بهمن	۹۶ دی	۹۶ آذر	۹۶ آبان	۹۶ مهر	۹۶ قبل از مهر																																																		
۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)	۵۷,۷۶۴ ریال (برای هر یورو)	۵۱,۶۲۳ ریال (برای هر یورو)	۴۹,۴۶۸ ریال (برای هر یورو)	۴۷,۲۱۵ ریال (برای هر یورو)	۴۶,۵۶۵ ریال (برای هر یورو)	۴۶,۳۳۰ ریال (برای هر یورو)																																																		
جدول ۲: نرخ C_i <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۳/۱۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۳/۰۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۲/۲۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۲/۱۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۲/۰۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۱/۲۱</th> <th style="width: 12.5%;">۱۳۹۷/۰۱/۰۱</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۲۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۱۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۳۱</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۲۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۱۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۱/۳۱</td> <td>لغایت <u>۱۳۹۷/۰۱/۲۰</u></td> </tr> <tr> <td>۶۶,۳۲۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۶۴,۶۳۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۶۵,۹۳۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۶۴,۹۴۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۶۲,۲۵۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۵۹,۱۵۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۵۷,۷۶۰ ریال (برای هر یورو)</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۵/۱۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۵/۰۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۴/۲۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۴/۱۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۴/۰۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۳/۲۱</td> <td style="text-align: center;">۱۳۹۷/۰۳/۲۱</td> </tr> <tr> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۵</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۳۱</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۲۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۱۰</td> <td>لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۳۱</td> <td>لغایت <u>۱۳۹۷/۰۳/۳۱</u></td> </tr> <tr> <td>۹۰,۸۲۶ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۹۱,۴۷۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۷۶,۵۹۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۷۴,۶۵۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۷۵,۵۳۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td>۶۸,۴۹۰ ریال (برای هر یورو)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>								۱۳۹۷/۰۳/۱۱	۱۳۹۷/۰۳/۰۱	۱۳۹۷/۰۲/۲۱	۱۳۹۷/۰۲/۱۱	۱۳۹۷/۰۲/۰۱	۱۳۹۷/۰۱/۲۱	۱۳۹۷/۰۱/۰۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۳۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۱/۳۱	لغایت <u>۱۳۹۷/۰۱/۲۰</u>	۶۶,۳۲۰ ریال (برای هر یورو)	۶۴,۶۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۵,۹۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۴,۹۴۰ ریال (برای هر یورو)	۶۲,۲۵۰ ریال (برای هر یورو)	۵۹,۱۵۰ ریال (برای هر یورو)	۵۷,۷۶۰ ریال (برای هر یورو)								۱۳۹۷/۰۵/۱۱	۱۳۹۷/۰۵/۰۱	۱۳۹۷/۰۴/۲۱	۱۳۹۷/۰۴/۱۱	۱۳۹۷/۰۴/۰۱	۱۳۹۷/۰۳/۲۱	۱۳۹۷/۰۳/۲۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۵	لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۳۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۳۱	لغایت <u>۱۳۹۷/۰۳/۳۱</u>	۹۰,۸۲۶ ریال (برای هر یورو)	۹۱,۴۷۰ ریال (برای هر یورو)	۷۶,۵۹۰ ریال (برای هر یورو)	۷۴,۶۵۰ ریال (برای هر یورو)	۷۵,۵۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۸,۴۹۰ ریال (برای هر یورو)	
۱۳۹۷/۰۳/۱۱	۱۳۹۷/۰۳/۰۱	۱۳۹۷/۰۲/۲۱	۱۳۹۷/۰۲/۱۱	۱۳۹۷/۰۲/۰۱	۱۳۹۷/۰۱/۲۱	۱۳۹۷/۰۱/۰۱																																																		
لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۳۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۲/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۱/۳۱	لغایت <u>۱۳۹۷/۰۱/۲۰</u>																																																		
۶۶,۳۲۰ ریال (برای هر یورو)	۶۴,۶۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۵,۹۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۴,۹۴۰ ریال (برای هر یورو)	۶۲,۲۵۰ ریال (برای هر یورو)	۵۹,۱۵۰ ریال (برای هر یورو)	۵۷,۷۶۰ ریال (برای هر یورو)																																																		
۱۳۹۷/۰۵/۱۱	۱۳۹۷/۰۵/۰۱	۱۳۹۷/۰۴/۲۱	۱۳۹۷/۰۴/۱۱	۱۳۹۷/۰۴/۰۱	۱۳۹۷/۰۳/۲۱	۱۳۹۷/۰۳/۲۱																																																		
لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۵	لغایت ۱۳۹۷/۰۵/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۳۱	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۲۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۴/۱۰	لغایت ۱۳۹۷/۰۳/۳۱	لغایت <u>۱۳۹۷/۰۳/۳۱</u>																																																		
۹۰,۸۲۶ ریال (برای هر یورو)	۹۱,۴۷۰ ریال (برای هر یورو)	۷۶,۵۹۰ ریال (برای هر یورو)	۷۴,۶۵۰ ریال (برای هر یورو)	۷۵,۵۳۰ ریال (برای هر یورو)	۶۸,۴۹۰ ریال (برای هر یورو)																																																			
تبصره ۲ - در صورتی که پیمانکار از ارز بانک مرکزی و ثبت سفارش جهت خرید خارجی استفاده نماید، از نرخ مربوطه در تعیین C_i استفاده می‌شود. در مورد خریدهای ثبت سفارش شده، در صورتی که در هریک از مراحل ترخیص کالا از گمرک، پیمانکار موظف به پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز سیستم ثبت سفارش با نرخ ارز مورد نظر گمرک شود، پس از ارائه مستندات مربوطه و تأیید کارفرما، مابه التفاوت مربوط نیز در تعیین C_i لحاظ می‌گردد.																																																								
۱: در پیمان‌هایی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت قبل از <u>۱۳۹۶/۰۶/۳۱</u> باشد، عبارتست از تعداد ماه سپری شده از شهریور <u>۱۳۹۶</u> تا زمان انتقال ارز به فروشنده خارجی. (مثال: در صورتی که انتقال ارز در اسفند <u>۱۳۹۶</u> انجام شده باشد																																																								

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:	

موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل

آن گاه : $i=6$) در پیمان‌هایی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت پیمانکار در حد فاصل ۱۳۹۶/۰۷/۰۱ تا ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ باشد، i عبارتست از تعداد ماه سپری شده از ماه پیشنهاد قیمت تا زمان انتقال ارز برای فروشندۀ خارجی. (مثال: در صورتی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت پیمانکار در آبان ۱۳۹۶ باشد و انتقال ارز در بهمن ۱۳۹۶ انجام شده باشد آن گاه $i=3$) تبصره ۳ - مقدار i در مدت اولیه پیمان و در زمان تاخیرات غیر مجاز افزایش می‌یابد و برای کارکردهای انجام شده در دوره تاخیرات مجاز افزایش نمی‌یابد.

F : ضریب مربوط به جبران هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم (شامل هزینه‌های ثبت سفارش و تبدیل نرخ ارز و انتقال اعتبار اسنادی به بانک‌های مورد قبول فروشندۀ خارجی و هزینه‌های کارگزاری بانک ایرانی) می‌باشد. این ضریب برای پروژه‌های عمرانی برابر $1/15$ و برای پروژه‌های غیرعمرانی برابر $1/2$ می‌باشد.

N : در صد قابل پیش‌بینی افزایش ماهیانه نرخ ارز است و طبق جدول ۳ تعیین می‌شود.

جدول شماره ۳

سال مربوط به آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت پیمانکار	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	ضریب N
	۰/۸ درصد	۰/۹ درصد	۱/۴ درصد	۲/۵ درصد	۶/۵ درصد	۱/۴ درصد	

P : آن قسمت از "مبلغ ریالی ثبت سفارش شده" یا "ارز معامله شده به روش مورد تأیید کتبی کارفرما" یا "مبلغ بخش مورد نظر مندرج در قرارداد تقسیم بر $1/06$ " (حسب مورد) برای خرید کالا و تجهیزات مشمول این دستورالعمل یا مبلغ معادل ریالی برای خدمات ارزی منظور شده در قرارداد. (در صورتی که P بر اساس میزان ارز واریزی تعیین شود، برای تبدیل آن به ریال باید از نرخ ارز مندرج در قرارداد و در صورت عدم درج، از نرخ مندرج در جدول ۱ استفاده شود) و در هر حال باید $(\sum P \leq K P_0)$.

K : درصد ارزبری قرارداد (اگر در قرارداد درج نشده باشد، با توجه به مشخصات فنی پروژه به صورت مستدل از سوی پیمانکار پیشنهاد و توسط مشاور بر اساس نرخ ارز مندرج در قرارداد و در صورت عدم درج، بر اساس نرخ مندرج در جدول ۱ به دقت تعیین و پس از تصویب کارفرما به عنوان پیوست لاینفک قرارداد لحاظ و ملاک عمل قرار می‌گیرد)

P_0 : مبلغ اولیه قرارداد (ریال)

الف ۲-۱- مبلغ جبرانی ناشی از اعمال این دستورالعمل قیمت ارز طبق روال تعیین شده برای پرداختها در پیمان، پس از اعمال کسور قانونی و قراردادی (به جز کسور مربوط به پیش‌پرداخت) توسط کارفرما به حساب بستانکاری پیمانکار منظور می‌شود.

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:		
موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل			
<p>الف-۲- در صورتی که مبلغ جبرانی محاسبه شده (M) بر اساس ضوابط یاد شده در هر دوره منفی گردد، این مبلغ برابر صفر منظور می‌شود.</p> <p>الف-۳- تاریخ گشایش اعتبار اسنادی، و یا زمان تسويه با بانک عامل و یا تاریخ معامله ارز به روش مورد تأیید کتبی کارفرما (حسب مورد) باید با زمان‌های پیش‌بینی شده در آخرین برنامه زمانی مصوب مطابقت داشته باشد، چنانچه به دلایل ناشی از قصور پیمانکار، اقدام لازم با تأخیر نسبت به برنامه زمانی انجام شود، قیمت مربوط به تاریخ مندرج در آخرین برنامه زمانی مصوب و یا قیمت زمان واقعی تسويه با بانک و یا معامله در مرکز مبادلات ارزی (حسب مورد) هر کدام کمتر بود، ملاک محاسبه و عمل قرار خواهد گرفت. چنانچه تأخیر ناشی از قصور پیمانکار نباشد، قیمت تاریخ واقعی تسويه قیمت ارز (C_i) خواهد بود.</p>			
روش ب) تعیین تعديل نرخ پیمان‌ها بر اثر تغییر قیمت ارز			
<p>ب-۱- پیمان‌های فاقد تعديل که پرداخت صورت‌وضعیت کارکرد بر اساس فهرس بهای پایه یا فهرست‌بهای خاص مصوب شورای عالی فنی صورت می‌گیرد و پیمان‌های سرجمع منعقده بر اساس ضوابط بخشناهه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۴ (حتی با وجود پیش‌بینی پرداخت مابه التفاوت):</p> <p>در این پیمان‌ها، پیمانکار برای کارهای انجام شده که مشمول این دستورالعمل می‌باشد، همراه با تهیه صورت‌وضعیت کارهای انجام شده موضوع پیمان، صورتحساب جداگانه‌ای که مربوط به ضوابط این روش است تهیه و ارایه می‌نماید. مبلغ این صورتحساب از رابطه زیر تعیین می‌شود:</p>			
$\alpha_i * \text{مبلغ ناخالص کارکرد در هر فصل} = \sum_{\text{صورت‌وضعیت}} \text{مبلغ جبرانی در هر دوره}$			
$\alpha_i = \frac{S_i}{S_0} - t$ <p>t: ضریب جبرانی</p> <p>S_0: شاخص دوره پایه</p> <p>تبصره ۱: دوره پایه در پیمان‌هایی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت قبل از ۱۳۹۶/۰۷/۰۱ باشد شاخص سه ماهه دوم سال ۱۳۹۶ است و در پیمان‌هایی که آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از ۱۳۹۶/۰۷/۰۱ تا ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ باشد شاخص سه ماهه مبنای پیمان می‌باشد.</p>			

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:	

موضوع: دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل

Si: شاخص دوره انجام کار کرد

جدول شماره ۴

چهارم ۱۳۹۷	سوم ۱۳۹۷	شهریور ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۷	تیر ۱۳۹۷	اول ۱۳۹۷	چهارم ۱۳۹۶	سوم و قبل از آن ۱۳۹۶	سه ماهه انجام کار کرد
۱/۱۷	۱/۱۴	۱/۱۱	۱/۱۰	۱/۰۹	۱/۰۷	۱/۰۳	۱	ضریب t

ب-۱-۱- برای تعیین S_0 در پیمان‌هایی که پرداخت صورت وضعیت کار کرد بر اساس فهرست بهای پایه یا فهرست بهای خاص مصوب شورای عالی فنی صورت می‌گیرد از شاخص فصلی (گروهی) استفاده می‌شود و در پیمان‌های سرجمع از شاخص رشته‌ای استفاده می‌شود.

ب-۱-۲- به منظور تدقیق محاسبه ضریب جبرانی در بخش‌های خرید پیمان‌های مشمول، ابتدا باید درصد وزنی هزینه تأمین مصالح به کل بهای فصل (q) در فصل مربوطه توسط کارفرما تعیین، و سپس از شاخص‌های مربوطه جهت استفاده در رابطه (1) محاسبه گردد.

به عنوان مثال در پیمان مشمول بخشنامه حاضر، برای محاسبه ضریب جبرانی صورت وضعیت مربوط به خرید لوله‌های فولادی، اگر از شاخص‌های فصل لوله‌های فولادی فهرست بهای پایه رشته تاسیسات مکانیکی استفاده شود، لازم است ابتدا کارفرما درصد هزینه‌های تهیه مصالح به کل فصل تعیین شود ($q \leq 1$) و سپس طبق رابطه زیر شاخص مربوط به قسمت خرید لوله محاسبه می‌شود.

شاخص خرید لوله در دوره مورد نظر

$$= \left(\frac{\frac{\text{شاخص کارهای دستمزدی در دوره مورد نظر}}{\text{شاخص فصل اول فهرست مکانیک در دوره مورد نظر}} - (1 - q)}{\frac{\text{شاخص کارهای دستمزدی در دوره پایه}}{\text{شاخص فصل اول فهرست مکانیک در دوره پایه}}} \right)^q$$

شاخص فصل اول فهرست مکانیک در دوره پایه \times

ب-۱-۳- در پیمان‌های سرجمع در تعیین مبلغ ناخالص کار کردها و تغییر مقادیر، اقلامی که مشمول دریافت مابه التفاوت هستند (نظیر: فولادوسیمان) لحاظ نمی‌شوند.

ب-۱-۴- در پیمان‌های سرجمع درصورتیکه پیمانکار مطابق بند "و" ماده ۱۱ استحقاق اعمال خاتمه پیمان طبق ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان را داشته باشد، ولی عملیات اجرایی را بر اساس همان پیمان ادامه دهد، مازاد عدم انجام

۹۷/۷۰۱۰۵۹	شماره:	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران	
۱۳۹۷/۱۲/۱۵	تاریخ:		
موضوع : دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان‌های ریالی فاقد تعديل			
تعهدات مالی کارفرما بیش از حدود تعیین شده برای پرداخت خسارت، مشمول تأخیر مجاز (صرف در محاسبات این بخش‌نامه) است.			
<p>ب-۲- در سایر پیمان‌های فاقد تعديل (از جمله پیمان‌های EPC) که برآورد یا پرداخت هزینه آنها بر اساس فهارس بهای پایه، انجام نگرفته است و آخرین روز مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار بعد از ۱۳۹۱/۵/۱ تا ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ بوده است، ابتدا باید دستگاه اجرایی بر اساس نوع عملیات موضوع پیمان، جدول وزنی (بر حسب درصد) مشابه با فهارس بهای پایه در رشتہ‌ها یا فصل‌های مختلف را تعیین نماید. پس از تعیین وزن مشابه درصدی عملیات موضوع پیمان با رشتہ‌ها و یا فصل‌های مختلف، از روابط مندرج در بند ب-۱، برای پرداخت مبلغ جبرانی ناشی از افزایش نرخ ارز استفاده می‌شود.</p> <p>ب-۳- در صورت تمدید مدت پیمان بر اساس ضوابط پیمان، در مدت تأخیرات مجاز نیز بر اساس ضوابط فوق عمل می‌شود و لیکن در مدت تأخیرات غیرمجاز مشابه، ضوابط بخش‌نامه ۱۰۱/۱۷۳۰۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵، شاخص‌های مربوط محاسبه و مبنای عمل قرار می‌گیرند. ضمن اینکه مقدار α در مدت اولیه پیمان و تأخیرات غیرمجاز افزایش می‌یابد و در مدت تأخیرات مجاز افزایش نخواهد یافت.</p> <p>ب-۴- در صورتی که ضریب جبرانی محاسبه شده بر اساس ضوابط یاد شده در هر دوره منفی گردد، ضریب جبرانی برابر صفر منظور می‌شود.</p> <p>ب-۵- امکان استفاده از روش ترکیبی (تبصره ذیل ماده ۲ این بخش‌نامه) برای یک تجهیز خاص وجود ندارد و استثنای در مورد تجهیزات و کالاهای تخصصی که در داخل کشور تولید شده، لیکن قطعات اصلی و مواد اولیه آنها از خارج کشور تأمین می‌شود و امکان انطباق صحیح آنها با رشتہ و فصول تعديل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور وجود ندارد لازم است به تشخیص وزیر مربوطه یا بالاترین مقام سازمان کارفرما در مرکز (برای دستگاه‌هایی که تابع هیچ وزارت‌خانه‌ای نیستند)، درصد ارزبری تجهیزات کالاهای مذکور تعیین و به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال گردد تا پس از تأیید این سازمان، توسط وزیر مربوطه یا بالاترین مقام سازمان کارفرما در مرکز (برای دستگاه‌هایی که تابع هیچ وزارت‌خانه‌ای نیستند) ابلاغ گردد. به این ترتیب برای بخش ارزبر تجهیزات فوق از روش الف و برای مازاد بر آن از روش ب (پس از انجام مشابهت سازی) استفاده شود. در این حالت Ci طبق ماده الف-۲ برای تاریخ ورود تجهیزات به کارگاه و یا تاریخ مندرج در آخرین برنامه زمان‌بندی مصوب، هر کدام که نرخ ارز کمتر باشد، خواهد بود.</p>			

محمد باقر نوبخت

بسمه تعالی

فرم اطلاعاتی مربوط به درخواست مجوز اعمال بخشنامه های حاوی:

دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز در پیمان های ریالی فاقد تعدیل

۱- عنوان طرح :	۲- شماره طبقه بندی طرح :
۳- عنوان پروژه :	۴- شماره پروژه :
۵- دستگاه اجرایی:	۶- دستگاه نظارت :
۷- پیمانکار:	شماره شناسه ملی شرکت پیمانکار:
۸- موضوع پیمان:	محل اجرای پیمان:
آخرین روز مهلت ارائه پیشنهاد قیمت:	تاریخ شروع پیمان: تاریخ عقد پیمان:
۱۰- نحوه واگذاری کار: مناقصه ☐ ترک مناقصه ☐	۱۸- ضریب پیشنهادی پیمانکار:
۱۱- مدت اولیه پیمان :	۱۲- مبلغ اولیه پیمان:
۱۳- مدت تاخیر مجاز تاکنون: ماه	۱۵- مدت تاخیر غیرمجاز تاکنون: ماه
۱۶- آخرین پیشرفت فیزیکی کار : درصد	پیش بینی زمان اتمام پروژه: سال
مبالغ صورت وضعیت کارکرد- تایید شده توسط کارفرما	مبالغ صورت وضعیت کارکرد - پرداخت شده
سال ۱۳۹۶	ریال
سال ۱۳۹۷	ریال

مبلغ عملکرد بخشنامه نحوه جبران آثار ناشی از افزایش قیمت ارز

پرداخت شده	تایید شده توسط کارفرما	روش الف	سال ۱۳۹۶
ریال	ریال	روش ب	ریال
ریال	ریال	روش الف	ریال
ریال	ریال	روش ب	ریال

ذیحساب

کارفرما

نام، مهر و امضا

نام، مهر و امضا

